

עש"ק ער"ח שבט תרפ"ט דוינסק.

[לר"י אייבעשיץ ג"י]

[השאלה, ברוביא שהגשואין הם בערכנות ולא בחופה וקידושין אי לריכה גם עפ"י דין] **בגדר** נישואי ערכאות ויחודה לאישות כד. הנה זה ודאי אין עליה גדר אשת איש וחליה גמורה לכולי עלמא אף למ"ד גבי קטנה ביבמות ד' ק"ט ע"ב וק"י. א"כ לשם קידושין, ועי' ברמב"ם בה' אישות פ"ד ה"ה והי"ו ושם סוף פ"ו דייק רק ישראל הכשרים ובה' גירושין פ"ו הי"ז והי"ט ובסוף פי"א מה' אישות גבי קטן נקט ג"כ סתם, ועי' בירושלמי ספ"ט דכתובות ובמ"י שלט ד' ל' ע"א, והגדר קד דיש שני קיינים באשה אי מה שהיא שלו והב' מה שאסורה על אחרים בגדר א"א ואין קידושין תופסין, והנה באמת מוכח לשיטת הרמב"ם דס"ל בה' איסו"ב פי"ב דאין על שפחה גדר לא יהי' קדש וא"כ קשה למה נקרא ביבמות ד' מ"ה חייבי לאוין ובפרט למ"ד גיטין ד' מ"ג וכריתות י"א מיוחדת כו' ובפרט לשיטת אחרים בכריתות שם וגם למה היא לוקה היכן האזהרה, ור"ל קד דכל היכי דייחד לאישות לא בגדר פילגש או יש לאו דלא תסי' אשת וכו' וכן עשה דודבק עי' תוס' קידושין ד' י"ג ע"ב דגם גבי ישראל יש עי' ד' כ"א ע"ב ועי' ל"ו ע"ב וכ"מ, וגם יפת תואר לאחר ביאה אי תבואר קידושין כ"ב ע"א דש בה ליקוחין ודברי רש"י ד' ע"ג דהוה קודם גירוח ולאחר גירוח זה קרא הובא בקידושין ס"ח ע"ב ואח"כ כו' [וכ"מ דאין ישראל אחר אם הלכה עוד במלחמה לבוא עליה וע"כ חייב חה ר"ל הקד דסנהדרין ד' ג"ז] וע"כ דכיון דהתורה היתירה בפי"ת ע"י ביאה או הוה קטני' לו ג"כ גדר אישות ורק לאו או עשה ולכן תבואר בספרי דלריכה גם אף קודם

גירוח וכן אחר גירוח מוכח בספרי דלא כשיטת הרמב"ם ז"ל בה' מלכים דרק ביאה קונה בה שתי' א"א גמורה דכיון דכבר זקוקה מחמת ביאה אי' לא מהני בה קיינים של כסף ושטר דא"א להוסיף קנין על קנין ורק ביאה ובגדר יבמה דכיון דזקוקה לא שייך בה הני קיינים לבד מן ביאה ומאמר לכ"ע ל"ה א"א גמורה לבד משיטת ראב"ע הובא בירושלמי יבמות פ"ז ומדריס פ"ז ובתוספתא בכ"מ, ולכך לא יליף קידושין ביאה בקידושין ד' ד' ע"ב מקד דשם ד' ס"ח ע"ב גבי יפ"ת לאחר גירוח משום דשם ג"כ זקוקה ועומדת ובה א"ש כל הסתייגות בה ברמב"ם וכן מוכח בתוספתא סוטה פי"א דאמר שם דנישואין ג"כ ל"ה גמורים ור"ל כמ"ש דרק לקנין ולא לבגדר א"א ואין בניה ממזרים מלבד גבי המגרש אשתו ואח"כ בעלה סתם דהוי א"א ודאי כתבואר ברמב"ם פ"י מה' גירושין משום דשם גם סתם הוי חזרה גמורה וא"ל לקדש בפירוש והאדום ג"כ הוי רק עדי

סימן כז

מושיק ב' שבט תרס"ט דווינסק.

[בענין הג"ר]

להרב החו"ב כמוהר"ר יהונתן

נ"י מו"צ בורשה

הנה בעש"ק השבתי לו בקלרה בגדר
הגישואין של הערכאות ואח"כ
הם דרים כדרך איש ואשתו, דגדר אישות
יש בהם לקנין ועי"ז יש בהם לאו ועשה
אך לא אח"כ לכתוב ומיתה וגם ממזירים
ליכא, וגם שלהם הארכתי בזה דעי'
רש"י קידושין ע' ע"ב גבי דעת מקנה
דיש בנט ב' גדרים אח' שפוטרה ממנו,
ואחד שמקנה אותה לה, וזה גדר שפוטרה
ממנו יש, אבל שמקנה עלמה לה ליכא,
ועי' רש"י כתובות ד' ג' ע"א ד"ה קדיש
בביאה ע"ש בזה, ומאוד יש להאריך
בזה אך בודאי אסורה בקרובי כדן רק
קידושין תופסין ובה יש לבאר רק
דקידושין ד' מ"ז ע"א גזרה כו'. •
יוסף ראזין

בירור ולא עדי פעולה וא"ש דברי
התוספתא בגיטין הובא בירושלמי פ"א
דטובה וברי"ף פ"ז דגיטין גבי נתינתה
בפ"א שחרית ע"ש דזה תמוה דהא ע"א
לאו כלום הוא אך גבי מחזיר גרושה
א"ל זה, ומדברי רבינו הרמב"ם ז"ל
בפ"א מה' גירושין מוכח דזה קרח דאם
נשאה בבית המגרש לאחר הגט הוי
מחזיר גרושתו ע"ש פסחים פ"ח ולקך
דייק הגמ' ולנה עמו בפונדקי דוקא
אבל ברשות הבעל הוי ודאי מחו"ג וזה
דדייק רבינו צפיה"מ פ"ד דעדיות משנה
ז' דיכול לעשות שלא לשם זנות ר"ל
דשם כל שלא פירש לשם זנות הוי
נישואין גמורין מה"ת משא"כ בשאר, ועי'
בתוספתא יבמות פ"א דאם נשאה
בטעות דהוי סבור שאשתו אחותה מתה
ואח"כ נודע שהיתה חי' ואח"כ מתה
לריך שיבעל מפורש לשם אישות ע"ש
בזה ועי' ביבמות ד' ל"ז ותוס' ד' פ"ט
ע"ב בהך דב"ש גבי חופתה ובירושלמי
גיטין פ"ה על דף נ"ה ע"א ותוספתא
עדיות פ"ב בזה ואכמ"ל לכן בקיטור כך
דכיון דיש לו בה גדרי אישות אח"כ
להתיר קרובים ואם נתפרדו לריך גט
וכמו ביפ"ת רק לריך נוסח אחר בגט,
ועי' בירושלמי קידושין גבי שפחה חרופה
אם יש גט, וגבי חלי עבד.

יוסף ראזין

צפנת פענח (1940) סימן א

[ברבר נישואי האזרחיים (בהשטאנדערס - אמט) און צריכה גט].

[אשה הצילה לאיש ונשא בשמאנדערסאט ונרשמו בפפורט און כופין לישא אהנה כרסוי ואם סארב און צריכה גט]

ת ש ר ב ה.

יום ג' ע"ז חצון דהאי שחא תנ"ל דווינסק לידדי ה' ר' איה כ"י קלחתי ת"ב והנה באהם כיון דודאי וכל הזמן בפני הערכאות שלם החזיקו עלמם בנדר איש ואשתו וכן מן הסתם צוון הנכישת וכן נכתב בהכחתי שלםם ולא לא תהיין אף אשתלל וכן הכ"ד וע' ו"ט הר"ן בשם הרא"ה בהחיות דף כ"ב דווקא קחם איא חינר מהכי [ולא] באשת פלוני וע' ו"ט הבה"ע ז"ל בקדושין דף ס"ג ע"ב גבי אש אחר האב שקדשה לפלוני וכן ה"א שאמרה שנתקדשה לפלוני שקלין וכן ק"ל להרמב"ם ז"ל בשם"א דה"י א"ס"ג דגני עלתה אש החזיקה עלתה ג"כ היא נקלקת ולא באב וסגד דכיון שהחזיקה עלתה לאדם וס"ס זה גופה תלדה הוה גרר אישות לא בגדר צירור ואם שנהם החזיקו עלתה אז שקליים גם הוצעל כמו בהך דקדושין דף ס' אך שם רק בקרובת אבל הירוש' ק"ל דגם באיש ואשה וכן פסק הרמב"ם ז"ל בשם"א וס' א"ס"ב וסיקר הגדר לולי דברי הרמב"ם ז"ל דגנ"י דילן לא ס"ל זה תשום דכיון דב"א עדים לא הוה קדושין און להם כח להחזיק שה"י שם עדים וזה ר"ל באמה הניאר בצור דקדושין דף ק"ה ע"ב סב לאחרים לא ר"ל כתיש רמ"י והו"י גיעין דף ד' רק דסם ר"ל שנהם יודים שנתקדשה לו בוג"י בעדים ושאל שם אש חייב ניתה אחר הנא ואש נתקדשה לאחר לא יס' קדושין ואחר דשם סב לאחריני ר"ל דע"כ ל"ך שיה"י בוש עדי קדושין ועל אחריים לא תהיין תש אחרים שיה"י שם ובלא זה לא כלום אף ע"פ הרמב"ם ז"ל פסק בשע"ת הירש' בקדושין דום גופה הוה אישות לא בגדר צירור וכוכל לומר כי סגנ"י שלטו גני סודלת צ"ד ר"ל רק קדושין אבל הירש' וכן הרמב"ם דאמרה אשתו ובעלי דזה די נתקם בלבד לא צירור רק עליות אף מדברי הרמב"ם שם"א שם גני אשה שאמרה תסיק או שחזקו גבו בקדושין ורק היא נהרבת לא הוצעל ור"ל שאמרת לפלוני החזיקה עלתה בדבר וס"ס בקדושין בלבד וכן הר"ן בשם הרא"ה בפ"ב דכתובות גבי אשתלל באמרת תפלוגי אף בקדושין לבד וכן ס"ל להסו"י ב"ק דף ע' ע"ב דיה א"ע"ג דגם בקדושין די בהחזיקה שיש לא גדר צירור רק דין ולא תסני אשתלל וע' ב"ב דף קכ"ז ע"ב גני החזיק שהיא כמו בבית המכס תסני אשתלל חזיקן דגם בפני ב"ב עכ"פ ל"ך אשתלל וגני אישות לא תהיין אשתלל ונס כי לפי ששענתי סס ג"כ לריכיס להחוס עלמם שסיח אשתו וסו"א בעלם וסו"א בגדר לאמרינן ב"ב דף ל' ע"ב דיגורא אמרי תעמם לא עברי

ע"ט וע' סו"י כחונות דף ק"ט ע"א ע"ט וצ"ב דף ע"ב ע"ב ע"ט ברכב"ם וכ"ה צוה. ונס יק לסלריך בוש אש הוה תוחם שסיח אשתו יק בוש תעם קדושי עמד לטיעה סחסי יבנות דף ל"א ע"ב גני בכת"י בלא עדים ע"ט וסרנס יק לסלריך בוש בגדר תש שנטשענד לה עיטל אחת הכס בוש הוה טיענדו הנוף ע' סו"י כחונות דף ר"ד ע"ב ועסני באמה לסחיי"ם של אישות דסיטו טאל כ"י ועלד יק לסלריך בוש אש סו"י סי"ב עיטלל כיון שכתבה נהחייב או דין פרעי ולא ע"יך לסך אש סתנס דקדושין דף י"ט ע"ב וכ"ה ע"ט שאלן לך כ"י וע' גיעין דף ס"ה ע"א גני חון עתדועתך אש הוה שייך בגו ר"ל ג"כ אש זה עיטלל הוה סיור ואש פרעי י"ל דלא הוה סיור וע' בהך דרש"א דכחונות דף כ"ז גני סניע זמן לאחר סלרוקין ולא כנסה דלניך ליתן חונות תש זה אש זה הגדר שנת שסו"א תעסידם בוש שלא נטלם ונגיד חזק ולכך בעי"א שם גני אונס ע"ט או זה טיענדו וע' בהוס' כחונות דף ע' ע"ב דזה רק הק"ח ע"ט בוש וכן עשעע מן ע"ט סחוקי עכות דף ע"ז ע"א גני אדרש ת"ש שם דבלא כ"י וחינו עוכן דמה כ"ה בין אכוסה לסלר אשה דחניקה רק ע"כ ל"ך לישלנס ואש ישלח אז טיענדו כמו שאלר נס"ס וסלרנתי בוש דו"ל דכיון דאסור לברשה טיענדו חלום וע' ב"ב"ם רפ"ז דכחונות עתתה דיכול לברשה וכן קודם נישואין י"ל ג"כ דכיון דחייב לישא וכנס בהרמב"ם דכופין אוהו לישלנס יק טיענדו גם קודם והרבה יק לסלריך בשע"ת ה"ר"ש דבינו ס"א וכתובות ס"ז דאש ברש אשתו ולא נתן כתיבה ל"ך ליתן לה חונות וע' ברי"ף ס' ט"י דיני בוחות בהחיות דלא קי"ל כן וברא"ש שם וברמ"י דף ק"ז ע"ב בכתובות וכ"ה וע' קדושין דף ז' גני תקדשה לחלי ע"ט דיכלל לתנסב אחריני ונרמב"ם שם ר"ל דעשענד עלמי רק חלי ואתיל עכ"פ יק טיענדו להחייבים גם קודם כשואין וע' בהוס' כחונות דף ר"ד ע"ב גני טיענדו הנוף ע"ט בוש וס"ג ודאי חל עליו טיענדו הניף שישלנס ונפרט באוסן בוש שעתה הלינה אוהו עקולר ש"ס בו סכנה תעם וכלן בודאי גט ל"ך ליתן לה ע"ט דין כתיש אף ע"ב כפי"ס ליכא אף לשע"ת הרמב"ם ז"ל ברש"א דס"ל כערס כחולס גני אונס דשם הוה סיור סתדום וכלן רק טיענדו עלמו וע' בתוס' הענית דף ח' ע"א ורמ"י ושם אדרכס סו"א הל"ל אחתה וכ"ה כאלן ולכן בודאי בגדר כפי"ס לא ע"יך ע"ע לראות כל תש דאספר שישל אחתה כרת תעם וסרכל וגו' ל"ך ליתן לה בלא זה וכתיש ואלר

יוסף חלזין רב דשם סר"ל

צפנת פענח (1940) סימן ב

[עוד ברבר נישואי האזרחיים אם צריכה גם]

ת ש ו ב ה

משיק יג המרי חליל דווינקק קבלתי סיוס פיר וסנס
 זס נפטיק סקנתי ביכ טאלס כו וסלרנטי קלס
 זס כי פירם לריכס נגו לעיר פלנטיס גלס קדוסיין פיר
 קיין יס זס גדר ליטום ולף דערנרי סמוסי גיעין דף ר
 פיר פוטלר קס דלס כלקריס זוטת פיר יס זס גדר
 עקס דודקס זלסוסי סי כחו גבי חסס ציר פי זוטסי
 קדוסיין דף ייג פיר לקיר דפיסה לא סערס דף ביא
 פיר ועיר דף ליר וכיר ולסיסה סרעניס זיל ייל דנס
 ללו יס [ורליס] דסוה קיל דספחס חין זס ללו דלס
 יסיס קרע זחלי חקיר דלס כרסיי וחסיי ודיר פוטלר
 ניצווס דף ריס פיר דספחס חרוסס יס זבל חיל פיר
 וכן קייל דיס לוקס לכיר ורק פיוסרת גיעין דף פיר
 ובריוס דף ייל ופיר דפיר יס זס, חזסריס דלס חסס
 כו וכן פוטלר זספרי סי חלס דנני יסיס חס לא רלסס
 לספנייר לריכס נגו פן וסלסס וריל לליטום חוה ריל
 בקדוסיין דף כיר לקוסיין יס לך זס לא כרסיי לחר
 גרוס דוס פוטלר זקירל דרוס חיל גיווס ופי קדוסיין
 דף סיס פיר לחר זילס רק דריל כיון דסחורס סחורס
 זילס ח' טוב יס זס גדר פיוסרת לו ופיר יס לסחריך
 זס וקלס חוס כרסס זחיבורי חסר כרסס זס לא כניר
 רק דירס דכל גע לריך טני גדריס סטיר וקנין כרסיי
 רסיי זיל בקדוסיין דף פי פיר פיר זס חוס חלסיין
 סכסול גנו סלכו חלל כאן חיל זס ורק פיר זיר סלכו
 וכן כאן חיל לסעס וכחו גני גיטי דחירוסל דיצווס דף
 פיר פיר דסס לא כחו כל גע חירות דרוס גדר גירות
 גיר גוור סגירות וכן רק דסקז ספנדוס פיר וכן גני
 זטר של פיר בקדוסיין דף פיר פיר וסרנסי יס לסחריך
 זס חלל רק פיר זיר של יסרלל וכן כי לפי חסר
 סועפתי זוון שחייתי כטלס חסר לריך לבחוב חסר קדסס
 זלסווס ופיר ונגטער זכחיי חקסקח לריי זחוס' יצווס
 דף ליל פיר פיר זס לכן חיל לסחורס זלס נע וסרנסי
 יס לסחריך זס כי זלחוס חוכח מדנני סספרי זס' חלל
 חלס נחגיירס ורוכל ליטל חווסה רק קדוסיי זילס וול
 כסף ופיר דלס כרסיי סרעניס זיל זחל חלכיס חסוס
 דכיון דכנר קנויס לו לא חסכי עוד קנין רק זילס דוס
 חלס וכחו גני יצווס חוס ריל קדוסיין דף ד' פיר סכן
 זקוקס כו ריל ולכך לא חסכי קדוסיי כסף ופיר וחקלר
 פפני בי יס לי עוד סרנסי לבחוב יוסף חלזין רז
 דסס סכיל.

ובאמת ייל סיסי זס כנדר יעוד וכן חסוע חלסיין
 סרעניס זחלי חלכיס דכחז דסלגס חסור רק
 חוס סרעניס זיעוד חזיין דערני וריל קודס פיערס
 כיון דסחורס חסרס סיכול ליער חוס זוכח חלך חוס גדר
 זס ולף דלתייר דלס קיל חעווס סרלסיניס לקדוסיין [כיחנו]
 זלדון כחו' קדוסיין דף ייפ חיר יס פירס זירסי דפיידס
 כדנניס וחקלר.

דבר אברהם חלק ג סימן כט

ע"ד נשואי אזרחים

לכבוד ידידי הרב הגאון ט"ו כשי"ת מהרצ"ה מערבער
ג"י רב בלאגראן שלי וברכה.

אוד"ש ידידי מעכ"ת כ"ו. הניעני קונטרסו היקר
בירור הלכה ע"ד נשואי אזרחים בלא חופה
וקדושין ואח"כ דרים יחד כאיש ואשתו אם יש צמה
שדרים אח"כ יחד חשש אישות להזריכה גט משום
חוקה דאין אדם עושה נעילתו נעילת זנות, ואם
אמריקן חוקה זו נפרושים נעויות ואינם שומרים כלל
חוקי הדת והקיף כח"ר לדדי הספקות ודעות הט"י
בזה ונקשני להגיד דעתי בזה.

הנה ידידי מעכ"ת קשה עלי עתה להרצות דברים
ורק בקלר מילין אדבר מפני כבודו.

א דין יודע לכתריה שלפני שנים אחדות פניתי
להרננים הגאונים בקול קורא אודות זה. בקור"ק
הוא עוררתי שאלה זו הנוגעת לכלל ישראל שלא
יתערבו צנייהם פסולי משפחה הגוררים אחריהם
חשש מחמרות אינה שאלה פרטית ומקומית ואי אפשר
שתהא נדונית ונפתרת ע"י כל רב יחיד ויחיד כא"י
לפי שיקול דעתו שא"כ התורה נעשית כשתי תורות
ונתי ישראל נקרע לקרעים, שרנ אחד יחיד ויעשה
מעשה על פיו ויולדו ננים וננאים למקום אחד שדעת
הרננים שם להחמיר ידונום כחמורים ואין תקנה
להם. ע"כ הצעתי שיפתר הדבר אחרי מ"מ והסכסס בין
גדולי הדור. ע"י קבלתי מכתב ארוך מהגאון מהרר"י
ראזין ז"ל אנד"ק דווינסק. לנערי נאנד ממני המכתב
הזה אלא שחלתי לו תמורה קלת מכתב קלר שערך
הגאון ז"ל ג"כ נענין זה לאחד הת"ת חה התנ"א לי
העתקה ממנו (נמקומות אחדים ה"י מסופק בקריאת
הכתב או שנשטשו מילים והציג שם סימן שאלה)
אזי המכתבים שונים נכמותם אצל ערוכים הם נשיטה
אחת ומתכוונים למסקנא אחת שנלא גט א"י להחירה
כלל. ונידעי שכת"ר יתענין מאד בזה הנני מוסר
להעתיק את המכתב נשנילו חבו:

איברא דמה שמחדש הגאון ז"ל בהגדרת הקנין
שנאשה שמתחלה לשני ענינים קנין לו ואיסור
על אחר כ"ו היא דרך חדשה שכנגד לעצמו, וכן ישנם
עוד איזה דברים שיש לגמגם בהם אצל כתמים נענים
והמעין המעמיק ינחם ויקרנם או ירחקם.

הגאון מהרר"ע גראדזענסקי מוילנא ז"ל כתב
בקצרה שלא כל המקרים שנים נחול מחתא
ונמקום עיגון שא"י להשיג גט דעתו נוטה להקל.
(איני זוכר היטיב אם זה נדרך כלל או רק במקרים
יודעים) הגאון מוהר"א כהן ז"ל מדווינסק (שה"י
מתלא מקום הגאון מוהר"ר מאיר שמחה ז"ל) ערך
בזה קונטרס ארוך נפלפול ומסיק שיש להתחסס
הרבה נהיתר אלה הפלגשים שע"י נשואי אזרחים בכל
אחת נפ"ע שאם תנא לינשא נחריק מהראוי להזריכה
היתר מיוחד עפ"י דו"ח מו הרננ שמהומה שיחזור
לו איך היו נשואיה וידון עלי לפני ג' רננים מונסקים
ורק נהסכסס ג' רננים מונסקים יתירוה ונמקום שיש
להם אונס שלא לעשות חריק בודאי מן הדין יש חשש
קדושין.

מאמריקה קבלתי מכתב מרב גדול אחד נתורה
(לא אביא את שמו שמה הוא חפץ נעילתו)
שלא טודע לו (עוד) מהלכה למעשה בזה ולא הרהיב
איש להקל מתוך שמדמין כ"ו. כמ"כ כתב לי הגר"ל
צירלסאהן (כ"י) ז"ל אנד"ק קישינע (שהיא עיר ומדינה
המרוונה נאוכלסי ישראל כ"י) שכך מורה ונא וכך
נעשו מעשים נבד"ץ להגריק גט. ולעומת זה כתבו
כמה רננים שדעתם נוטה להקל.

ב רוב המר"מ סוננ הולך על זיר אחד עד כמה יש
ידים לאומד שהוג הנידון (בכל מקרה או
שדרה ידועה) חש לנעילת זנות ועד כמה יש לדון בהם
אחרי אומדן דעת זה חוקה דאין אדם עושה ננ"י
ומרנים להניא דברי האחרונים ז"ל ודיוקים בהם. גם
כת"ר נקונטרסו אסף וקינן מדנריהם ונפגש נסתירות
לא לנד מננרא אננרא אלא גם מחכס על עצמו, לדוגמא
כת"ר הניא נקונטרסו דברי המל"מ פ"י מגירושין משם
הרדנ"ז שאם פירסה נדה ונתייחד עמה נפני עדים
ואפילו ראינו שנעלה לא חיישינן שמה לשם קדושין
נעל דהא לא שייך לומר אין אדם עושה ננ"י דמאן
דעבר על איסור כרת לא חש לנעילת זנות, ולעומתו
מניא כת"ר משו"ת רי"ט נהלון נאחד שגירש את אשתו
ונתחרט ונא שונ לניתה נליל יוה"כ ונתייחד עמה נפני
עדים דמסתמא לריכה גט אף שה"י ניוהכ"פ שזה
פרינות גדולה (אין הס' תחת ידי לעיין נו) ולא עוד אלא
שמלא שהרדנ"ז גופי' דנריו סותרים זא"י דנמקום
אחד הורה להיתרא ונשני תפס לאיסורא, ואפ"י אם
לא ינא כת"ר למשכוני נפשיה ליישונ הסתירה נדנריו,

הן יודה דנדנר כזה שיסודיו נשיקול הדעת כעין שזל
 דייני הסתירה היא יותר פלא הכא מאי קא סנר
 והתם מאי קא סנר. ונאמת שכיון שתלוי נאומד הדעת
 אם הנידון חש לנ"י הרי לא כר"ע נחמד מחמת נחיתו
 והכל לפי מה שהוא אדם ומכאן הפנים השונים להיתרא
 ולאיסורא. (אמנם לא אכחד מכת"ר שמה שגמ"ל משם
 הרדנ"י ח"א ס"י רע"ז לא מנאחי שם דנר, אינרא שגם
 הנאה"ט הניא כן משמו נס"י רע"ז אבל חוששני שט"ס
 הוא ואפשר שמקור הדברים נספר אחר) והלכך נהכרח
 לנרף אומדן דעת נכל מקרה הנא לפנינו והו הדנר
 הקשה מו"ד להורות נאיסור א"ת מאומד. לפי"ל
 השאלה מתפרדת לשני ראשים עקרים, לאלה שאינם
 דשים נעקב דרישות הדת ורק ממעין אונם עדיין לא
 עשו חופה וקדושין כדומ"י, ולאלה שפורקים על תורה
 ומלות או אינם יודעים כבר כלום מזה, והדעת נותנת
 שנאלה שמסוג הראשון שיך לדון חזקה זו דאלעננ"י
 (אם לא דניחא שאינם יודעים כלל דאשה נקנית נביאה
 כמ"ש נשאג"א), ונאלה שמסוג השני לא, ונכל מהרה
 נר"ך אומדן הדעת והכרעה לאיזה סוג הוא שיך, ואפי'
 נאלה שיש לעורר נד ספק למעלייתא דידהו שאיכים
 לסת הראשון יש לדון דחזקה מיהא לא שיך לומר על
 הספק ואי"כ לא שיך לומר אן סהדי שנעל לשם
 קידושין כיון שמוספקין אטו ו והוי כליכא עדים כמ"ש
 הנ"ש ס"י ר סק"ט נספקות.

אמנם ספק אי נתעורר אנלי שיכול לערער נד
 ההיתר. דנמתניתין דהמגרא אהא אהא ונה
 עמו נפונדקי דנ"ה אומרי נריכה הימנו נט שני נישן
 (פי"א ע"א) ואמרינן עלה ארננ"ח אר"י מחלוקת
 נשראה שנעלה ונח קיי"ל דהוי קדושי ודאי ואם
 קידשה אחר אינה נריכה נט מנתרא (שר"ע אהע"י
 ס"י קמ"ט סע' א') ולא סכר נמשנה וננתרא
 שום חילוק נין כשרים ונין פרוגים, ואי אמרת
 דנפרוין דליכא חזקה דאל"ע ננ"י נשתנה דינא
 למה סתמו הדברים, היתכן שנתן המשנה והגמרא
 לא הי כלל פרוגין, ואמאי לא הזכירו ולא חילקו
 אלא כלל נבא קאמרי דודאי קדושין הן והמקדש
 אחריו לא עשה ולא כלום, ואם הפרוץ לא כיוון נאמת
 לשם קידושין כראוי לו הרי אט מתירין א"א לעלמא
 שקידשה אחר נתרי, ולכן חוכך אי לומר דאולי הענין
 הוא שמ"ל כיי"ל נמדה ננתא שהאנשים הכשרים לא
 עשו נעילת זנות ומתם הוקנעה החזקה ונקנע הדין כך
 ככלל גדול ואם נמאל מיעוטא דמיעוטא פרוץ ג"כ לא
 נשתנה הדין והמקדש אחריו איין קדושי קידושין משום
 דלפקעינהו רנן לקדושין מיני דנתרא כמ"ש
 הראשונים נכמה דברים האי טעמא אף דלא מפורש
 נהו נש"ס הכי עיי רש"י שנת קמ"ה ריש ע"ב לענין
 ע"א נאשה ונריטנ"א קידושין י"ב ע"א נני קידושין
 נדינר לנ"ש משום שלא יהא נות ישראל כהפקר ועוד
 עיי"ש. ועפי"ל ניחא נמי לנ"ש למ"ש התוס' נישן
 ע"ט ע"ב ד"ה נ"ש דנירושלמי מפרש דאזלי לטעמייהו

דלא יגרא אדם אהא אה"כ מאל נה דנר ערוה כר
 וכה"ג פליגי נמגרא ולנה עמו נפונדק כר ורליתי למי
 אהעיר והרי לנ"ש אם גירש שלא משום דנר ערוה
 נדיענד מנורשת והתם לא שיך טעמא דמחוימת ותהא
 נריכה נט שני וסתמא קא חני ולא חילקו, ולמ"ש ניחא
 דכך הוקנע הדין וניולא מכללם אפקעינהו רנן כר,
 (ומסתעף מזה עוד דנר, למ"ש הרמ"א ס"י ט"ו ס"י
 משם האר"י דלפי"ל אחר לשם זנות נעל אינו נאמן איך
 הדין ננא אחר וקדשה אס אסורה עליו שהרי יודע הוא
 שלא קדשה והוי עליו כא"א, ולמ"ש דלפקעינהו רנן
 י"ל דננתרת אף לו). והנך רואה שהרמב"ם ז"ל נפ"י
 מאימות הכ"ג אף שכי שאין אדם מישראל הכשרים
 עושה ננ"י לא כתנ כן אלא נהסנירו אה החזקה ולא
 נהלכה ר"ל שלא כתנ וכן אדם מישראל הכשרים
 המתקדש נפתות משר"פ כר נריכה נט אלא סתם והאומר
 המתקדש כר נריכה כר והיינו כר"ע ואפי' פרוגין נכלל
 ורק נניסוס החזקה הזכיר כשרים והיינו ע"י הכשרים
 הוקנעה החזקה וממילא הדין תמיד כך ולתנם נתענו
 האחרונים ז"ל (הרד"ך ועוד כמו שהזכיר כת"ר)
 נסתירת דנריו למה שכתנ נלנה נפונדק, שלא הזכיר
 כשרים ונאמת אין שום סתירה דהכא נמי לא הזכיר
 זאת נההלכה אלא נהטעמת החזקה כדרכו ז"ל לרמח
 נקנרה נביאור הענינים, כך הי נראה לי לעיקר נביאור
 הענין אבל מה נעשה שכנראה לא כן תפסו כמה
 מהראשונים והאחרונים ז"ל ואיך ניקום לתדש לדינא
 תומרא כאה והדנר נע"ג.

החלטיים נחקה שאלאננע"ז ונחקה זו דהומקו לי יום מתרועעים. ומהים אנו על עצמנו אס זוהי דרך הנכונה) וכנר נא מעשה לפנינו נאשה מפה שגרה נמדונה אחרת ועפ"י קרונה הומקה פה נין יודעי ומכירי שנשאת לאיש, ואח"כ חרה לפה ורשום נפספורט שלה שנישאת לפלגני ופלגני, ואח"כ השתלה נערכאות והשיגה עפ"י חוק האזרחי פירוד מאישותה, ורנחה לינשא פה לאיש אחר נאמרה שלא נשאת נחריק כדמריי אלא רק נערכאות נלנד והניאה עדים שהעידו כן, ולא התרנוה משום דאפי"ת דנקידשה רק נערכאות אין דנין את נישותיו נחקה דאפי"ע ננ"ז הכא שאני דהומקה פה מכנר כא"א סתם ואמרינן עפ"י החקה דמסתמא נישאת כדין (או דנחקה לנד סג"י) ומה שמניאה עדים שלא היו חריק אינו כלום דמאי שיך עדות על שלילה ואטו לא זזה יד העדים מתוך ידס משך שנים ואעפ"י נעטיו של מקיל ונא נישאת וילדה ננים והתשש למעות קיים, מסקנת הדברים שהענין נריך יישון והחלט ע"י גדולי הדור.

והנני ידיו הדוש"ת כר.

ג) ונמה שהזכיר כת"ר משם חכ"א נשע"ז דהא דפרולים נעריות אין להם חקה זו הוא דוקא כשאין הוכחה דנחית לשם אישות אנל ננא נקשר אישות להיות כאשתו לכל דבר ודרים יחד היו כמו שפירשו מתחלה שחול האישות אח"כ נאשה ניהא שתי, הנה רחיתי למי מהמתמירין (כמדומני הרה"ג הענקין כ"י מניוילרקה) שהסניר לה ניתר פשטות דהרי את אשתי הוא לשון מעליא של קדושין וכיון דאנן סהדי שנושאה ומתייחד עמה לשם אישות תמידית הרי זה מין קדושין ממש. (ויותר ומה אני חושב דאין אנו נריכין כלל לומר דקדשה נניאה, דע"ז י"ל כמ"ש השאנ"א שאינם יודעים כלל דמתקדשת נניאה ומכש"כ הנעירים שנימיט, אלא דמכניסה לנתינו לאישות קנועה ה"ז חופה וספקא דדינא הוא אס הלכה כמ"ד דחופה קונה (שר"ע אהע"ז ס"י כ"ו ס"ג) ונזה יש לדון יותר דהיינו אישות והיינו כאמירה לאישות והיינו קנינה). אנל תיבהא קא תיכל נה, דאף דמכווני לשם אישות אלו לאישות כדמריי מכווני אלא לאישות כחוק האזרחי שקשר האישות שניניהם יתפרד ע"י כח השופט וכר שלא כדניי אישות כדמריי ואישות כזו לא מהניא להתהפך לאישות כדמריי. ומה תשונה נמי למה שרנו קנת לומר דחקה דאלאננע"ז אינו משום האיסור אלא ענין טנעי לאדם וממילא נס הפורשים מדת אין אדם עושה ננ"ז אלא מכווני לאישות ולהאמור אין זה מתייב כלל כיון דלאישות ממין אחר קא מכווני.

ד) הניא כת"ר (נסי"ה) להשלטי נצורים פי"ג מקדושין נהמקדש נלא עדים אס עומדים נחקה איש ואשתו אעפ"י שאין להם עדי קדושין ועדי יחוד הואיל ומחזקים נחקה איש ואשתו הרי חקה זו עדות נרורה וכן הניא מעין יחקה דנהומקו לאיש ואשתו אין דעתו מסכמת להתיר, ומלשונו איתמאי לי דמשתף להו כת"ר להננע מהחקה דאלאננע"ז, ונאמת זו חקה אחריתא דסוקלין ושורפין על החקות דכיון דהומקו שלשים יום הוקנעו וחזיק כנעשה כדין (או דמסתמא נעשה כדין) ולפיכך ננידון דידן יאמרו המקילין אה"י דהומקו כאיש ואשתו אנל לא כאיש ואשתו שע"פ דמריי אלא שע"פ חוק האזרחי וממילא אין זה מוסיק ואינו מועיל לדיני ישראל. (ואמנם ע"ז הקול גדול ומהפכה גדולה נאים נחיי המשפחה נישאל ודיכס רנים